

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการ การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ มา ตามลำดับ ในขั้นนี้ขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. คำถางการวิจัย

สภาพความต้องการในการศึกษาต่อ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ การศึกษาเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการ การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 2.2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการโครงการครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2 ร้อยเอ็ด เขต 1, 2 กาฬสินธุ์ เขต 1, 2, 3 และขอนแก่น เขต 2, 3 หรือผู้แทน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และขอนแก่น หรือผู้แทน ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมือง มหาสารคาม ตำบลหนองแสง อำเภอวีปปุน เมืองร้อยเอ็ด ตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ เมือง กาฬสินธุ์ ตำบลคำใหญ่ อำเภอหัวยเม็ก ตำบลหัวยผึ้ง อำเภอหัวยผึ้ง เมืองพล และเมืองบ้านไฝ หรือผู้แทน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตำบลหนองแสง อำเภอวีปปุน เมืองร้อยเอ็ด ตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ เมืองกาฬสินธุ์ ตำบลคำใหญ่ อำเภอหัวยเม็ก ตำบลหัวยผึ้ง อำเภอหัวยผึ้ง เมืองพล และเมืองบ้านไฝ หรือผู้แทน รวมทั้งสิ้น 2,387 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากสุ่มอย่างง่าย และเลือกทำการศึกษา จากประชากร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2 ร้อยเอ็ด เขต 1, 2 กาฬสินธุ์ เขต 1, 2, 3 และ ขอนแก่น เขต 2, 3 หรือผู้แทน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และขอนแก่น หรือผู้แทน ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตำบลหนองแสง อำเภอวีปปุน เมืองร้อยเอ็ด ตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ เมืองกาฬสินธุ์ ตำบลคำใหญ่ อำเภอหัวย

เมือง ตำบลลหุยผึ้ง อำเภอหัวยผึ้ง เมืองพล และเมืองบ้านไฟ หรือผู้แทน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปุทุม เมืองร้อยเอ็ด ตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ เมืองกาฬสินธุ์ ตำบลคำใหญ่ อำเภอหัวยเม็ก ตำบลลหุยผึ้ง อำเภอหัวยผึ้ง เมืองพล และเมืองบ้านไฟ หรือผู้แทน รวมทั้งสิ้น 487 คน

3.3 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโครงการครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย ผู้วิจัย ผู้ช่วยผู้วิจัย และ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ผู้บริหารการศึกษา กองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผู้บริหาร การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 2 ผู้บริหารการศึกษา กองการศึกษา เทศบาลเมือง บ้านไผ่ ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 3 ผู้บริหารการศึกษา กองการศึกษา เทศบาลเมืองพล ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 5 คน ผู้บริหาร การศึกษา กองการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก分校สินธุ์ เขต 1 ผู้บริหารการศึกษา กองการศึกษา เทศบาลเมืองก分校สินธุ์ ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก分校สินธุ์ เขต 2 ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก分校สินธุ์ เขต 3 รวม จำนวน 64 คน

3.4 ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่

3.4.1 ข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา เวลาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด รายได้ โดยประมาณต่อเดือน หน่วยงานในสังกัด ตำแหน่งในหน่วยงาน และ ประเภทของหน่วยงานที่สังกัด

3.4.2 ความต้องการศึกษาต่อ ประกอบด้วย ต้องการศึกษาต่อในรุ่นต่อไปของหลักสูตร ความสามารถสมัครเข้าศึกษาต่อในรุ่นต่อไป ระดับความสนใจและความต้องการในการสมัครเข้าศึกษาต่อ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา กับการสมัครเข้าเรียนต่อ สาเหตุไม่ต้องการศึกษาหลักสูตรนี้ และ ระดับของประเด็นที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจสมัครเข้าศึกษา

3.4.3 ลักษณะของหลักสูตรที่ต้องการ ประกอบด้วย ลักษณะของหลักสูตรที่ต้องการเน้น ลักษณะการจัดทำวิทยานิพนธ์ที่ต้องการ ความเหมาะสมของหลักสูตรแบบ 2 (2.1) จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในแต่ละรุ่น ความรู้และทักษะที่ต้องการนำเสนอไปใช้ในการปฏิบัติงาน และ ระดับความต้องการในการศึกษาวิชาต่างๆ

3.4.4 ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร ประจำปีงบด้วย ด้านรายวิชา ต่างๆ ที่บรรจุในหลักสูตร ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านจำนวนหน่วยศึกษาแต่ละรุ่น ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้าน อาจารย์กำกับ-ควบคุมวิทยานิพนธ์ ด้านสื่อ อุปกรณ์การศึกษา ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านระยะเวลาที่ ทำการศึกษา ด้านค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษา และ ด้านการศึกษาดูงานต่างประเทศในระหว่างที่ทำการศึกษา

3.4 ระยะเวลาที่ทำการศึกษา ใช้เวลาทำการวิจัยประมาณ 1 ปี โดยประมาณ (มีนาคม 2550 – ธันวาคม 2551)

3.5 สถานที่ทำการศึกษาได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1,2 ร้อยเอ็ด เขต 1,2 กาฬสินธุ์ เขต 1,2,3 และขอนแก่น เขต 2,3 สถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมือง มหาสารคาม มีองร้อยเอ็ด เมืองกาฬสินธุ์ เมืองพล และบ้านไผ่

3.6 วิธีวิทยาการวิจัย สำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถาม และการจัดstanหนากลุ่ม

3.7 เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 2 ประการ ได้แก่ เพื่อศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ที่มีต่อ การบริหารจัดการโครงการครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาความต้องในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการ การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.1.1 ข้อมูลบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ภูมิภาคศึกษา เกือบทั้งหมดจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และจบการศึกษามาแล้วเป็นเวลาตั้งแต่ 5 ปี รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 30,000. บาทขึ้นไป หน่วยงานที่สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดหน่วยงานราชการเป็นส่วนใหญ่ ตำแหน่งในหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับต้น ผู้บริหารระดับกลาง มีจำนวนพอๆ กัน ประเภทของหน่วยงานที่สังกัด ส่วนใหญ่สังกัดหน่วยงานทางการศึกษา ศาสนา และวัฒธรรม สังกัดหน่วยงานอื่นๆ มีเพียงเล็กน้อย

4.1.2 ความต้องการศึกษาต่อ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อในรุ่นต่อไป แต่จำนวนผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ มีมากพอสมควรคือ ร้อยละ 41.7 และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มเดียวกันนี้ คิดว่าจะสามารถสมัครเข้าเรียนระดับปริญญาเอก ในปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 1 มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างมีความสนใจและต้องการสมัครเข้าศึกษา สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ระดับปริญญาเอก ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย มีจำนวนมากกว่ามีความสนใจและต้องการสมัครเข้าศึกษา ระดับมาก และระดับปานกลาง

ต่อประเด็นคำถามว่า หากค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิชา การบริหารจัดการการศึกษา ระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตลอดหลักสูตรประมาณ 300,000 – 350,000 บาท หรือเฉลี่ยภาคเรียนละประมาณ 50,000 – 60,000 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่า จะศึกษาอย่างแน่นอน ร้อยละ 10.3 จะศึกษาหากมีทุนการศึกษา / ผู้สนับสนุนทางการเงิน ร้อยละ 26.9 ไม่พร้อมจะศึกษาในขณะนี้ ร้อยละ 4.6 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบโดยไม่ระบุเหตุผล ร้อยละ 58.3 สำหรับท่านที่ไม่สนใจสมัครเข้าศึกษาหลักสูตร ระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหาด้านค่าใช้จ่าย รองลงมา เห็นว่ายังมีภาระรับผิดชอบในครอบครัว มีความเชื่อมั่นในคุณภาพบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ มากกว่า และ ต้องการศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่นๆ มากกว่า มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ผลการศึกษาประเด็นที่มีผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาวิชา การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าประเด็นที่มีผลต่อการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากจำนวนสูงสุดถึงต่ำสุดได้ดังนี้ คือ 1)ค่าใช้จ่ายในการศึกษา 2)ภาระหน้าที่การทำงานและครอบครัว 3)หลักสูตร/วิชาที่ศึกษา 4)ความเชื่อมั่นในสถาบัน 5)ความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา 6)รูปแบบวิธีการศึกษา และ 7)การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

4.1.3 ผลการศึกษาลักษณะของหลักสูตรวิชาการบริหารจัดการการศึกษาที่ต้องการ

4.1.3.1 ความต้องการหลักสูตรที่เน้นทางใด ลักษณะงานวิทยานิพนธ์ แบบแผนของหลักสูตร จำนวนหัวศึกษาที่เหมาะสม และความรู้ และทักษะที่ต้องการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการหลักสูตรที่เน้นหนักไปในทางการนำไปใช้ในการประปฏิบัติงานประจำ มีความต้องการจัดทำวิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต ควรทำวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา Research & Development: R&D) รองลงมาต้องการทำวิจัยที่เน้นหนักไปในทาง วิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research: AR) แผนการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ที่กำลังดำเนินการเปิดสอนในขณะนี้ เป็นแบบ 2 (2.1) ทำวิทยานิพนธ์ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสม และในเรื่องจำนวนนักศึกษาเท่าใดที่มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า จำนวน 15 – 20 คน มีความเหมาะสม รองลงมาเห็นว่า จำนวนน้อยกว่า 15 คน มีความเหมาะสม

4.1.3.2 ผลการศึกษาลักษณะของหลักสูตรวิชาการบริหารจัดการการศึกษาที่ต้องการ:
ความรู้ และทักษะที่ต้องการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน พนักงานบุคคลที่สำคัญคือ ภาษาอังกฤษสำหรับนักบริหาร ในประเด็นนี้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นความรู้และทักษะที่ต้องการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก สติปัจจัย ส่วนใหญ่เห็นว่าต้องการความรู้และทักษะด้านนี้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ระดับมากที่สุด รองลงมาเห็นว่าต้องการนำไปใช้ในระดับมาก มีเพียงเล็กน้อยที่เห็นว่ามีความต้องการนำไปใช้ในระดับน้อย การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่าความรู้และทักษะด้านนี้ต้องการนำไปใช้ในการงานระดับมาก เทคนิคโนโลยีสารโทรศัพท์มือถือคอมพิวเตอร์สำหรับนักบริหาร มีความต้องการความรู้ และทักษะด้านนี้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ระดับมาก หลัก ทฤษฎีการบริหารการศึกษา ส่วนใหญ่มีความต้องการความรู้และทักษะด้านนี้ ระดับมากที่สุด เทคนิคการบริหารการจัดการเพื่อการเปลี่ยนแปลง ส่วนใหญ่มีความต้องการความรู้และทักษะด้านนี้เพื่อนำไปปฏิบัติงานระดับมาก คอมพิวเตอร์สำหรับนักบริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าต้องการความรู้และทักษะด้านนี้นำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่ามีความต้องการความรู้และทักษะด้านนี้นำไปใช้ในการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด

4.1.3.3 ผลการศึกษาระดับความต้องการในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ที่ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้เปิดสอน ในภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษาในรายวิชาต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้อยู่ในระดับมากที่สุด และทุกรายวิชามีผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษา จำนวนใกล้เคียงกัน มีเพียง 3 รายวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ภูมิภาคศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมโดยใช้หลักปรัชญา พอดเพียง ธรรมาภิบาลในระบบการศึกษา และ วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต แต่มีค่าเฉลี่ยความต้องการในโภคถังกับรายวิชาอื่นๆ และเมื่อพิจารณาแต่ละรายวิชาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในรายวิชาต่างๆ จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก (6 รายวิชา) ดังนี้ 1) การสัมมนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการบริหารการศึกษา และ การพัฒนาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) การวิจัยและพัฒนาทางการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และ 3) ทฤษฎีพัฒนาท้องถิ่นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และ การจัดการคุณภาพการศึกษา

4.2 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการโครงการครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พนข้อมูลที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ด้านรายวิชาต่างๆ ที่บรรจุในหลักสูตร ผู้ร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เห็นด้วยกับทางสาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษาที่เสนอรายวิชาต่างๆ เข้าในหลักสูตรนี้ และเห็นว่า ภาษาอังกฤษสำหรับนักบริหาร สถิติเพื่อการวิจัย เป็นรายวิชาที่มีความจำเป็นมากกวารายวิชาอื่นๆ และยังมีความกังวลกับหัว 2 รายวิชานี้ เนื่องจากมีเนื้อหาที่ยากเกินไปสำหรับตน หากจะต้องเข้าเรียนจริง ทางสาขาวิชาเตรียมความพร้อมให้

4.2.1.1 รายวิชาเอกซึ่งสาขาวิชาฯ ผู้ร่วมสนทนากลุ่มทุกแห่ง ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจัดวิชาะระเบียบวิจัยขั้นสูงทางการศึกษาเข้าในหลักสูตรนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะวิชานี้มีความจำเป็นสำหรับ วิทยานิพนธ์ และควรรู้จะเบียบวิจัยหลากหลายรูปแบบ เช่น วิจัยเชิงปริมาณ วิจัยเชิงปฏิบัติการ วิจัยเชิงคุณภาพ วิจัยสถาบัน วิจัยอนาคต วิจัยเชิงประเมิน และมีผู้ร่วมสัมมนาบางรายเสนอให้ปรับชื่อหลักสูตรเป็น หลักสูตร ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารการศึกษา

4.2.1.2 สำหรับรายวิชาซึ่งเป็นวิชาเลือก ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมสมถูกต้องแล้ว สามารถเลือกวิชาใดวิชาหนึ่งมาทำการเรียนการสอนได้เลย เพราะมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญา และ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และให้ความสำคัญกับวิชา ภาวะผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การจัดการคุณภาพการศึกษา และวิชาสัมมนาการวิจัย ค่อนข้างสูง

4.2.1.3 สำหรับ วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ามีความจำเป็นจะต้องจัดทำ วิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก ควบคู่กับการเรียนรายวิชาอื่นๆ จำนวนหน่วยกิต ของวิทยานิพนธ์ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมสมแล้ว วิทยานิพนธ์ที่ทำควรนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารการศึกษามากที่สุด

4.2.2 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับทางสาขาวิชาฯ ที่จะจัดทำการการเรียนการสอนโดยใช้ แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำ วิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนรายวิชาคือนอกนการทำวิทยานิพนธ์ จะทำให้ได้ประโยชน์ เป็นฐานความรู้ในการทำ วิทยานิพนธ์ เป็นการสร้างความมั่นใจได้เป็นอย่างดี

4.2.3 ด้านจำนวนนักศึกษาแต่ละรุ่น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เห็นด้วยกับจำนวนนักศึกษาที่ทางมหาวิทยาลัยฯ จะรับในแต่ละรุ่น ว่ามีความเหมาะสม แต่มีผู้ร่วมสนทนากำหนด หนึ่งเห็นว่าควรรับเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ เห็นว่า ควรจะได้มีการเรียนรู้จากผู้เรียนด้วยกันอย่างหลากหลาย หรือผู้ร่วมสนทนากลุ่มนี้เห็นว่าจะรับจำนวนมากหรือไม่มีความสำคัญ สำคัญที่ศักยภาพของ มหาวิทยาลัยจะสามารถทำให้ผู้เรียนจบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างมีคุณภาพได้หรือไม่

4.2.4 ด้านอาจารย์ผู้สอน ผู้ร่วมสนทนากลุ่มเสนอว่า ผู้สอนระดับปริญญาเอกต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ จบการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป ผู้สอนควรเป็นที่ยอมรับในเชิงวิชาการด้านการบริหาร จะมีประสบการณ์บริหารการศึกษาหรือไม่ก็ได้ เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูง ไม่แสวงหาผลประโยชน์จาก นักศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้ทรงวุฒิทางด้านสาขาวิชาการบริหารการศึกษาจากภายนอกเป็นอาจารย์ผู้สอนด้วย

4.2.5 ด้านอาจารย์กำกับ-ควบคุมวิทยานิพนธ์ ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ที่จะทำให้นักศึกษาเรียนสำเร็จ ตามหลักสูตรหรือไม่ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นสำคัญ อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความเป็น กันเอง เสียเวลาให้กับนักศึกษา สามารถให้คำปรึกษาได้ทุกเมื่อทุกสถานการณ์ ถ้าหากเคร่งครัดเกินไป

พบตัวยากจะทำให้นักศึกษาเครียด จนบางครั้งไม่สามารถเรียนจบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้ที่ความรู้ความเข้าใจในหลักทฤษฎีการบริหาร และมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารการศึกษา เป็นผู้ที่มีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับของสังคมทางการศึกษา ควรจะการศึกษาระดับปริญญาเอกมาเป็นเวลานาน พอสมควร อาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณจากภายนอกก็ได้ขอให้มีความเอาใจใส่นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความเป็นเอกภาพในการให้คำปรึกษา

4.2.6 ด้านสื่อ อุปกรณ์การศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ร่วมสนทนาร่วมให้คะแนนว่าสื่อ อุปกรณ์ที่ผู้วิจัยนำเสนอ มีความเพียงพอ มีความเหมาะสม และมีความทันสมัยแล้วและขอให้ทางสาขาวิชาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า และบางรายเสนอให้ทางสาขาวิชาจัดอบรมวิธีใช้คอมพิวเตอร์ ในการสืบค้นข้อมูล สำหรับการทำวิจัย

4.2.7 ด้านแหล่งวิทยาการ ผู้ร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่ามีจำนวนเพียงพอ มีความทันสมัย มีความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว สาขาวิชาระดับมหาวิทยาลัยที่ดำเนินไว้ที่สาขาวิชา จะเกิดประโยชน์มากขึ้น แต่ผู้ร่วมสนทนารือกส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่มีความสามารถจำเป็นเพื่อสามารถด้นคว้าทาง Internet ได้ และส่วนหนึ่งเห็นว่าครัวเรือนมีการทำทางการบริหารการศึกษาฉับภาษาไทยให้มาก เพราะไม่มีความถนัดภาษาอังกฤษ

4.2.8 ด้านระยะเวลาที่ทำการศึกษา ผู้ร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่ามีจำนวนเพียงพอ มีความทันสมัย มีความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว สาขาวิชาระดับมหาวิทยาลัยที่ดำเนินไว้ที่สาขาวิชา จะเกิดประโยชน์มากขึ้น แต่ผู้ร่วมสนทนารือกส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่มีความสามารถจำเป็นเพื่อสามารถด้นคว้าทาง Internet ได้ และส่วนหนึ่งเห็นว่าครัวเรือนมีการทำทางการบริหารการศึกษาฉับภาษาไทยให้มาก เพราะไม่มีความถนัดภาษาอังกฤษ

4.2.9 ด้านค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่าค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน ค่าลงทะเบียนเรียน มีความเหมาะสมแล้ว ไม่มากไม่น้อยจนเกินไป และเมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งของรัฐและเอกชน

4.2.10 ด้านการศึกษาดูงานต่างประเทศในระหว่างที่ทำการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าการเรียนระดับปริญญาเอกควรไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ สาขาวิชาฯ ควรประสานงานกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศเพื่อให้โอกาสนักศึกษาไปนั่งเรียน และทำวิจัยและเก็บข้อมูลภาคสนามในต่างประเทศ จะเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการ การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการสำรวจความคิดเห็นกลับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ใน 2 ประเด็นคือ ศึกษาความต้องการ และข้อเสนอแนะที่มีต่อ การบริหารจัดการโครงการครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม พบข้อมูลสำคัญในแต่ละประเด็นที่นำเสนอในส่วนใจสมควรอภิปราย ดังนี้

5.1 ผลการศึกษาความต้องในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พนว่าผู้ต้องสอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อใน รุ่นต่อไป แต่จำนวนผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ มีมากพอสมควรคือ ร้อยละ 41.7 และผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่ม เดียวกันนี้ คิดว่าจะสามารถสมัครเข้าเรียนระดับปริญญาเอก ในปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 1 มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างมีความสนใจและต้องการสมัครเข้าศึกษา สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ระดับ ปริญญาเอก ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย มีจำนวนมากกว่ามีความสนใจ และต้องการสมัครเข้าศึกษา ระดับมาก และระดับปานกลาง สาเหตุที่ก่อสูมตัวอย่างไม่ต้องการศึกษาต่อเป็น จำนวนมากกว่าต้องการศึกษาต่อ อาจเนื่องจาก การเรียนระดับปริญญาเอก ถือว่าเป็นระดับสูงสุดของ การศึกษาในยุคปัจจุบันซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่าย เสียเวลาค่อนข้างมาก จึงต้องระมัดระวังในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ รัฐวิชญ์ จิสวัสดิ์ (2534) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช รุ่นปีการศึกษา 2532 พบว่าบัณฑิตที่ไม่ต้องการสมัครศึกษาต่อให้เหตุผล ตามที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีปัญหาครอบครัวต้องรับพิคดอนบุตรและ มีปัญหาการทำงาน มีปัญหาทางการเงิน และ แสนย์ สายศุภลักษณ์ (2545) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาศาสตร์ของ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในเขตภาคเหนือ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของผู้จบ ปริญญาตรียังไม่พร้อมที่จะศึกษาต่อ เพราะมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน และความพร้อมของครอบครัว

ผลการศึกษาประเด็นที่มีผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สาขาวิชา การบริหาร จัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจำนวนผู้ต้องสอบแบบสอบถามเห็นว่าประเด็นที่มีผลต่อการ ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากจำนวนสูงสุดถึงต่ำสุดได้ ดังนี้ คือ 1)ค่าใช้จ่ายในการศึกษา 2)ภาระหนักที่การงานและครอบครัว 3)หลักสูตรวิชาที่ศึกษา 4)ความ เชื่อมั่นในสถาบัน 5)ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานเมื่อสำเร็จการศึกษา 6)รูปแบบวิธีการศึกษา และ 7)การ สนับสนุนของผู้มีบุญชza สอดคล้องกับ เรือใบลงกรณ์ รอเสนา (2548) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ ความต้องการในการศึกษาต่อของข้าราชการทหารชั้นประทวน กองเรือฟริเกตที่ 1 กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ พบว่าระดับรายได้มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ และเป็นไปตามหลักความต้องการของ Maslow ที่มนุษย์มีความต้องการที่ต้องการความสัมพันธ์ ความรัก ความสนับสนุน ความปลอดภัย ความมั่นคงในชีวิตทรัพย์สิน เรื่องรายได้ก่อนความต้องการการยอมรับ และความมีชื่อเสียง (Maslow's Hierarchy of Need)" (Stephen P.Robbins and D.A. Decenzo , 1998 and Ricky W. Griffin, 1998) ซึ่งแบ่งกับข้อค้นพบของ แองค์ลักษณ์ รุ่งวิทยาธร และสุกัญญา ฉุขวุฒิ (2545) ได้ ศึกษา ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอกทางด้านบริหารการศึกษาของมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช และผู้บริหารสถานศึกษา สร้างสรรค์การสอน สร้างสรรค์ศึกษา พบว่าเหตุผลที่ ต้องการศึกษาต่อคือ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพตนเอง เพื่อให้ความรู้ไปพัฒนาอาชีพ และเพื่อเป็นบันไดสู่ ความก้าวหน้าในอาชีพการงานตามลำดับ

ผลของการศึกษาลักษณะของหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษาที่ต้องการ พนวจ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการหลักสูตรที่เน้นหนักไปในการการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานประจำ มีความต้องการจัดทำวิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต ควรทำวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา Research & Development: R&D) รองลงมาต้องการทำวิจัยที่เน้นหนักไปในทาง วิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research: AR) แผนการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ที่กำลังดำเนินการเปิดสอนในขณะนี้ เป็นแบบ 2 (2.1) ทำวิทยานิพนธ์ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับ สมหวัง พิชิyanุวัฒน์ (2546)ได้กล่าวถึงงานวิจัยที่มีคุณภาพสูงนั้นจะต้องคำนึงในเรื่องในสถานภาพของการวิจัยของเมืองไทย เรียกว่าได้มีมิตินี้เป็นมิติที่สำคัญมาก ผู้พิจารณาแม้ก็ให้ความสำคัญ เป็นพิเศษว่างานวิจัยที่ดีมีคุณภาพจะต้องนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง และในเรื่องจำนวนนักศึกษาเท่าใดที่มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนระดับบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการ การศึกษา พนวจ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า จำนวน 15 – 20 คน มีความเหมาะสม รองลงมาเห็นว่า จำนวนน้อยกว่า 15 คน มีความเหมาะสม ผลของการศึกษารั้งนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ปรัชญา โครงสร้างของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต แผนกรรับนักศึกษา ของสาขาวิชาการบริหารจัดการ การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2550) และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชุดima สัจจานันท์ และ สุกัญญา ชีรพงศ์ภักดี (2537) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสำรวจความต้องการศึกษา และศักยภาพในการจัดการศึกษา หลักสูตรบริญญาณมหาบัณฑิต แขนงวิชา สารนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาปศสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พนวจ จุดเน้นของหลักสูตร ส่วนใหญ่ ต้องการหลักสูตรที่มีลักษณะเน้นทฤษฎี และทักษะเชิงปฏิบัติ

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ความรู้ และทักษะที่ต้องการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ สถิติการวิจัย การนำไปใช้ในการบริหารการศึกษา และคอมพิวเตอร์สำหรับนักบริหารการศึกษา ส่วนที่เห็นว่าเป็นความรู้ และทักษะที่ต้องการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษา เทคนิคการบริหารจัดการเพื่อการเปลี่ยนแปลง และ ภาษาอังกฤษสำหรับนักบริหาร จะเห็นได้ว่า ความรู้และทักษะทางด้านสถิติ และภาษาอังกฤษ ก็ยังเป็นปัจจัย สำรับใหญ่เรื่องระดับปริญญาเอก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้นับริหารสถานศึกษาในระดับต่างๆ สอดคล้องกับการสะท้อน ผลของกลุ่มตัวอย่างที่เสนอแนะให้สาขาวิชาจัดการเรียนการสอนใน 2 รายวิชา คือ ภาษาอังกฤษ และสถิติ เพื่อการวิจัย ก่อนทำการเรียนการสอนจริง (REC. 1.4; REC. 7.2; REC. 11.2 และ REC. 9.2) และทาง สาขาวิชา (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2550) ก็ตระหนักรถึงปัญหานี้จึงได้จัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษสำหรับผู้นับริหาร / รายวิชา (อังกฤษ 1 และ 2) ให้กับนักศึกษาที่สนใจและไม่พร้อมรับการ ทดสอบโดยตรง สอดคล้องกับ ไชยา ภาวนุตร (2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการ พัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้เสนอให้ควรเตรียมความพร้อม และทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนและสร้างความเข้าใจกับผู้ที่จะเข้าศึกษา และข้อค้นพบของ จารวุรรณ ประทุมศรี (2547) ที่ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับสาขาวิชา การบริหารการศึกษา ระดับปริญญามหาบัณฑิต ในมหาวิทยาลัยของรัฐ พนวจ มีส่วนบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐ และเอกชน มากกว่า 60 แห่ง ที่เปิดสอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับมหาบัณฑิต และแต่ละแห่ง เปิดรับนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ทำให้มีผู้มาสมัครแต่ละแห่งไม่ถึงจำนวนที่ต้องการ ดังนั้น มหาวิทยาลัยต้อง รับผู้มาสมัครทั้งหมดเข้าเรียน นักศึกษาส่วนมากมีข้อจำกัดในเรื่องของการใช้ภาษา ทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ

5.2.4 ด้านอาจารย์ผู้สอน ผู้ร่วมสนทนากลุ่มเสนอว่า ผู้สอนระดับปริญญาเอกต้องเป็นผู้ที่ความรู้ ความสามารถ จบการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป ผู้สอนควรเป็นที่ยอมรับในเชิงวิชาการด้านการบริหาร จะมีประสบการณ์บริหารการศึกษาหรือไม่ก็ได้ เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูง ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากนักศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้ทรงวุฒิทางด้านสาขาวิชาระการการศึกษาจากภายนอกเป็นอาจารย์ผู้สอนด้วย สอดคล้องกับข้อค้นพบของ จาเรวะรณ ประทุมศรี (2547) ซึ่งพบว่า อาจารย์ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่ง ดังนี้เป็นชี้คุณภาพของอาจารย์ ประกอบด้วย กระบวนการคัดเลือกอาจารย์ จะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานการคัดเลือก และมีวิธีการคัดเลือกที่ชัดเจน คุณภาพอาจารย์มีคุณสมบัติตามเกณฑ์อาจารย์บันทึกของสถาบัน มีความรู้ ความสามารถเชิงวิชาการ จำนวนอาจารย์เพียงพอ มีคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพผู้บริหาร และวิชาชีพครุ มีกระบวนการพัฒนาอาจารย์ และมีระบบประกันความนำเสนอเชื่อถือของการประเมินผลการสอน และการประเมินผลงานทางวิชาการ สอดคล้องกับ ങ်လာက် ရွှေသိယနာ และสုတ္တရ ဆုံး (2545) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า คณาจารย์ผู้สอนควรเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับ ไชยา ภาระบุตร (2549) ได้เสนอว่า ควรให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้ามาร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

5.2.5 ด้านอาจารย์กำกับ-ควบคุมวิทยานิพนธ์ ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ที่จะทำให้นักศึกษาเรียนสำเร็จตามหลักสูตรหรือไม่ใช่อยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นสำคัญ อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความเป็นกันเอง เสียสละเวลาให้กับนักศึกษา สามารถให้คำปรึกษาได้ทุกเมื่อทุกสถานการณ์ ต้าหากเคร่งครัดเกินไป พบด้วยก็จะทำให้นักศึกษาเครียด จนบางคันไม่สามารถเรียนจบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้ที่ ความรู้ความเข้าใจในหลักทฤษฎีการบริหาร และมีประสบการณ์ทางด้านการบริหารการศึกษา เป็นผู้ที่มี ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับของสังคมทางการศึกษา ควรจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกมาเป็นเวลากว่า พอสมควร อาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณจากภายนอกที่ได้ขอให้มีความเข้าใจใส่ นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความเป็นเอกภาพในการให้คำปรึกษา สอดคล้องกับ ങ်လာက် ရွှေသိယနာ และสုတ္တရ ဆုံး (2545) คณาจารย์ควรพร้อมที่จะให้คำปรึกษาอย่างเต็มใจ และ สมหวัง พิธิيانุวัฒน์ (2549) เห็นว่าปัญหาในเรื่องของอาจารย์ที่ยังไม่ได้มาตรฐาน อาจารย์บางส่วนจะบริญญาเอกมาแล้วก็มาสอนทันที ไม่มีประสบการณ์มากพอ หรือไม่ก็เป็นอาจารย์ที่จบมานานแล้วแต่ไม่ได้ทำงานนิจัย

5.2.6 ด้านสื่อ อุปกรณ์การศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อ อุปกรณ์ที่ผู้วิจัยนำเสนอ มีความเพียงพอ มีความเหมาะสม และมีความทันสมัยแล้วและขอให้ทางสาขาวิชาใช้ ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า และบางรายเสนอให้ทางสาขาวิชาจัดอบรมวิธีใช้คอมพิวเตอร์ ในการสืบพันธุ์ข้อมูล สำหรับการทำวิจัย สอดคล้องกับข้อเสนอของ ไชยา ภาระบุตร (2549) ได้เสนอว่า ผู้บริหารโครงการจัดตั้ง บัณฑิตวิทยาลัยควรสนับสนุนเจ้าหน้าที่ อาจารย์สถานที่ และวัสดุรุ่งอรุณที่ทุ่มเทให้ความสนใจในการเรียน การสอน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี เช่นห้องสัมมนาสำหรับกลุ่มย่อย เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเป็น การสนับสนุนส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

5.2.7 ด้านแหล่งวิทยาการ ผู้ร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่ามีจำนวนเพียงพอ มีความทันสมัย มี ความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว สาขาวิชา ควรจัดหาหนังสือที่จำเป็นไว้ที่สาขาวิชา จะเกิดประโยชน์มากขึ้น แต่ผู้ร่วมสนทนาก็ส่วนหนึ่งเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นเพราสามารถหันคัวทาง Internet ได้ และส่วนหนึ่งเห็นว่าควรมีต่อรากทางการบริหารการศึกษาบัณฑิตภาษาไทยให้มาก เพราะไม่มีความตัด กภาษาอังกฤษ ใกล้เคียงกับข้อเสนอของ ไชยา ภาระบุตร (2549) เห็นว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยควรจัดทำทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับ

6.2.3 การทำวิจัยเชิงประมениเพื่อประเมินหลักสูตร อาทิ ประเมินศักยภาพของสาขาวิชา ประเมินความจำเป็นในการพัฒนา ประเมินความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนสืบไป

6.2.4 การทำวิจัยเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสาขาวิชาที่เหมือนหรือคล้ายกับสาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา กับมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้เกิดเครือข่ายในเรื่อง การวิจัย หรือการทำวิทยานิพนธ์ การพัฒนาอาจารย์ การไปทัศนศึกษาที่มีคุณค่า

